

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

25 MAART 1975

### WETSONTWERP

betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoe-stand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren.

### VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE  
Voor DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BOURGEOIS.

DAMES EN HEREN,

Het voorliggend wetsontwerp strekt ertoe hoofdsruk VII van de wet van 18 juni 1850 op de regeling voor de krankzinnigen te vervangen.

Dit hoofdsruk VII handelt over „Het gevolg van de plaatsing van de krankzinnige in een geslacht of van zijn afzondering in zijn woning op het beheer van zijn goederen en zijn bekwaamheid om verbindingsen aan te gaan „.

De wet werd reeds in belangrijke mate gewijzigd door de wetten van 7 april 1964 en van 7 mei 1973.

De Commissie besprak het ontwerp in haar vergaderingen van 29 januari en 5 februari 1975.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Léon Remacle,

A. - Leden: de heren Bourgeois, De Kerpel, Grafé, Martens, Léon Remacle, Mevr. Ryckmans-Corin, de heren Suykerbuyk, Uyrrendaele, de heren Baudson, Bob Cools, Degroove, Ghysbrecht, Landon, Mathys, Mevr. Pétry echrg, Scheys. - de heren Albert daes, Kem-  
pinare, Mundeleer, Verberckmoes, - de heren Havelange, Rouelle, -  
de heren Baert, Belmans,

B. - Plaatsvervangers: de heren Beaubtier, Lernoux, Mej, Steyaert, de l'ee Ver-aegen. - Mevr. Adriaensens echtg. Huybrechts, de heren Dejardin, Glinne, Nyfles. - de heren Jeunehomme, Kickx, - de heer Bila. - de heer Raskin.

Zie:

280 (1974-1975) :

- Nf 1: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- Nr 2: Amendementen.

## Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

25 MARS 1975

### PROJET DE LOI

relatif à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assu-mer la gestion en raison de leur état physique ou mental.

### RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION  
DE LA JUSTICE (1)

PAR M. BOURGEOIS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi vise à remplacer le chapitre VII de la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés.

Ce chapitre VII traite « De l'effet du placement de l'aliéné ou de sa séquestration à domicile sur l'administration de ses biens et sa capacité de contracter ».

Le texte en a déjà été en grande partie modifié par les lois du 7 avril 1964 et du 7 mai 1973.

La commission a examiné le projet au cours de ses réu-nions des 29 janvier et 5 février 1975.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Léon Remacle.

A. - Membres: MM. Bourgeois, De Kerpel, Grafé, Martens, Léon Remacle, Mme Ryckmans-Corin, MM. Suykerbuyk, Uyrrendaele, MM. Baudson, Bob Cools, Degroove, Ghysbrecht, Landon, Mathys, Mme Pétry ép. Scheys, - MM. Alben Claes, Kempinaire, Mundeleer, Verberckmoes, - MM. Havelange, Rouelle. - MM. Baert, Belmans.

B. Suppléants: MM. Beaubtier, Lernoux, Mlle Steyaert, M. Verhaegen. - MM. Adriaensens épouse Huybrechts, MM. Dejardin, Glinne, Nyfles, - MM. Jeunehomme, Kickx. - M. Bila. - M. Raskin.

Voir:

280 (1974-1975) :

- NO 1: Projet transmis par le Sénat.
- No 2: Amendements.

## I. - Inleidende uiteenzetting en algemene bespreking.

De wet van 1850 bepaalt dat ieder in zijn woning afgezonderde krankzinnige kan worden bijgestaan door een bewindvoerder en dat elke geplaatste krankzinnige wordt bijgestaan door een algemeen of bijzonder voorlopig beheerder.

Het ontwerp maakt het nu ook mogelijk een bewindvoerder toe te voegen aan personen tegenover wie in het kader van de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieken geen beschermingsmaatregel is genomen of die niet in een instelling voor geesteszieken zijn opgenomen, maar die niet in staat zijn hun goederen te beheren of wegensrijdelijke vermindering van hun geestesvermogens of wegens een langdurige verzwakking van hun lichaamsgesteldheid die hen belet hun wil te kernen te geven (art. 1).

Het wetsontwerp over de bescherming van de persoon van de geesteszieken maakt niet langer een onderscheid tussen «gesloten» en «open» inrichtingen; het kent alleen nog «psychiatrische diensten».

Her onderhavige ontwerp zal van toepassing zijn op de zieken die in deze diensten verblijven.

Her ontwerp voorziet in twee mogelijkheden:

1. de toevoeging door de vrederechter van een bijzonder voorlopige bewindvoerder aan elke persoon die zich bevindt in de voorwaarden bepaald door artikel 1 (an. 2);

2. de aanwijzing door de vrederechter van een algemeen voorlopig bewindvoerder in elke psychiatrische dienst, belast met de behouding van de belangen van alle zieken die in de inrichting verblijven en die niet onder ouderlijk gezag of voogdij staan of aan wie geen bijzonder voorlopig bewindvoerder werd toegevoegd (art. 5).

Krachtens de wet van 1850 (an. 30) waren her de commissies van beheer of voorzitters die een voorlopig bewindvoerder aanstelden onder hun leden, terwijl de boekhouders van de inrichtingen of de onvangers van de Commissies van Openbare Onderstand het beheer van de goederen van de geplaatste personen waarnamen, zoals voor de goederen van de Commissies van Openbare Onderstand of van de inrichtingen zelf.

De wet van 7 mei 1973 had reeds dit stelsel gewijzigd. De aanstelling van de voorlopige bewindvoerder voor de zieken die in een inrichting verblijven, gebeurt ook door de vrederechter en artikel 5, § 2, stelt een onverenigbaarheid in voor de eigenaar van de inrichting en voor de personen die deelnemen aan de administratie, de leiding of het beheer van de psychiatrische dienst en van het ziekenhuis waarvoor de dienst evenwel behoort.

De onvangers van de Commissies van Openbare Onderstand of de boekhouders van de inrichtingen komen derhalve niet langer tussen in het beheer der goederen van de zieken.

## II. - Bespreking der artikelen.

## Artikel 1.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

## Art. 2.

De heer Albert Claes dient een amendement in (Sruk n° 280/2) dat ertoe strekt in § 1, tweede regel, tussen de woorden «op verzoek van zijn echtgenoot», en de woorden «van een van zijn bloedverwanten» de woorden in te voegen: «van de persoon bij wie hij verblijft». Dit amendement ligt in de lijn van gelijkaardige amendementen die werden aangenomen bij de bespreking van het ontwerp n° 279/1 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken.

## I. - Exposé introductif et discussion générale.

La loi de 1850 permet de pourvoir d'un administrateur provisoire tout aliéné séquestré à domicile, et prévoit que tout aliéné colloqué est pourvu d'un administrateur provisoire général ou spécial.

Le projet permettra dorénavant de pourvoir également d'un administrateur des personnes n'ayant fait l'objet, dans le cadre de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux, ni d'une mesure de protection, ni d'un maintien dans un établissement pour malades mentaux, mais que, à raison de l'altération de leurs facultés mentales ou d'une altération durable de leur condition physique entravant l'expression de leur volonté, sont hors d'état de gérer leurs biens (art. 1).

Le projet de loi relatif à la protection de la personne des malades mentaux supprime la distinction actuelle entre établissements «fermés» et «ouverts»; il ne connaît plus que les «services psychiatriques».

Le présent projet s'appliquera aux malades qui y seront maintenus.

Il prévoit deux possibilités :

1. possibilité de faire désigner par le juge de paix à toute personne se trouvant dans les conditions prévues à l'article 1, un administrateur provisoire spécial (art. 2);

2. désignation, par le juge de paix, dans chaque service psychiatrique, d'un administrateur provisoire général chargé des intérêts des malades qui ne sont pas tous sous puissance paternelle ou sous tutelle ou qui ne sont pas pourvus d'un administrateur provisoire spécial (an. 5).

En vertu de la loi de 1850 (an. 30), le choix de l'administrateur provisoire appartenait aux commissions administratives ou de surveillance, qui désignaient à cette fin un de leurs membres, tandis que les comptables des établissements ou les receveurs des commissions d'assistance publique remplissaient, à l'égard des biens des personnes colloquées, les mêmes fonctions que pour les biens des commissions d'assistance publique ou des établissements mêmes.

La loi du 7 mai 1973 avait déjà modifié ce système. Pour les malades séjournant dans un établissement, l'administrateur provisoire est également désigné par le juge de paix et l'article 5, § 2, a établi une incompatibilité à l'égard du propriétaire de l'établissement et des personnes qui participent à l'administration, à la direction ou à la gestion du service psychiatrique ainsi que de l'hôpital dans lequel ce service est éventuellement incorporé.

Dès lors, les receveurs des commissions d'assistance publique et les comptables des établissements n'auront plus à intervenir dans la gestion des biens des malades.

## II. - Discussion des articles.

## Article 1.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

## Art. 2.

M. Albert Claes a présenté un amendement (Doc. n° 280/2) tendant à insérer au § 1<sup>er</sup>, premier alinéa, première et deuxième lignes, les mots «de la personne chez qui elle réside» entre les mots «de son conjoint» et les mots «d'un de ses parents». Cet amendement se situe dans le prolongement d'amendements analogues qui ont été adoptés lors de la discussion du projet n° 279/1 relatif à la protection de la personne des malades mentaux.

Dit amendement en het aldus gewijzigd artikel 2 worden eenparig aangenomen.

### Art.3.

Een amendement van de heer Albert Claes (Stuk n° 280/2) ertoe strekkend het tweede lid, derde regel, na de woorden « degene wiens goederen hij beheert, van diens echtgenoot », de woorden « van de persoon bij wie hij verblijft » in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Her aldus gewijzigde artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

### Art.4.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

### Art.5.

In § 1, op de derde regel van de Franse tekst, leze men "juge de paix" in plaats van « juge ».

De Minister van Volksgezondheid wijst erop dat bewijzing mogelijk is: de aanwijzing van een algemeen voorlopig bewindvoerder geldt slechts voor zieken die ter observatie zijn opgenomen of die op grond van de artikelen 8, 9, 10 en 15 van de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke verder in een psychiatrische dienst verblijven, maar de termen "opneming ter observatie" en "verder verblijf in een dienst" kunnen - en dit geldt voor elke opneming in een ziekenhuis - door de massa in een meer algemene betekenis worden gebruikt of begrepen. Bijgevolg moet worden onderstreept dat de aanwijzing van een algemeen bewindvoerder van de goederen geenszins geldt voor de zieken die uit vrije wil ter observatie of ter verpleging zijn opgenomen.

De leden van de Commissie zijn van oordeel dat deze resolutie interpretatie van de reeds de enig mogelijke is, zodat het overbodig is ze nader toe te lichten.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

### Am. 6 tot en met 8.

Deze artikelen worden zonder bespreking eenparig aangenomen.

### An. 9.

Op de derde regel van de Franse tekst leze men: «des revenus» in plaats van "du revenu".

Opmerkingen worden gemaakt in verband met de bezoldiging van de voorlopige bewindvoerder. Deze zou in bepaalde gevallen te hoog oplopen, vooral wanneer de inkomsten van de geesteszieke gering zijn b.v. inkomsten uit activiteit in een beschutte werkplaats. Soms zou de 5 % zelfs afgenomen worden op het gedeelte van het inkomen van de echtgenoot die met de geesteszieke gehuwd is onder het regime van de gemeenschap.

Er wordt echter benadrukt dat 5 % het volstrekte maximum is dat door de vrederechter kan worden vastgesteld. De vrederechter zal in billijkheid oordelen aan de hand van alle beschikbare gegevens om het percentage der bezoldiging vast te stellen, dit is een waarborg. Ook mag normaliter verwacht worden dat de vrederechter de inkomsten voortkomende uit werkzaamheden in beschutte werkplaatsen zal uitsluiten.

Artikel 9 wordt eenparig aangenomen.

### Art. 10 tot en met 15.

Deze artikelen worden eenparig aangenomen.

Cet amendement et l'article 2 ainsi modifié ont été adoptés à l'unanimité.

### Art.3.

Un amendement de M. Albert Claes (Doe. n° 280/2), tendant à insérer, au deuxième alinéa, troisième ligne, les mots « de la personne chez qui elle réside » entre les mots « de son conjoint » et les mots « d'un parent », a été adopté à l'unanimité.

L'article 3 ainsi modifié a été adopté à l'unanimité.

### Art.4.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

### Art.5.

A la troisième ligne du premier paragraphe du texte français, il faut lire « juge de paix » au lieu de « juge ».

Le Ministre de la Santé publique fait observer qu'une équivoque est possible: la désignation d'un administrateur provisoire général vise uniquement les malades mis en observation ou maintenus dans un service psychiatrique en vertu des articles 8, 9, 10 et 15 de la loi sur la protection de la personne des malades mentaux, mais les termes de "mise en observation" et de "maintien dans un service" peuvent être employés ou compris par le public dans un sens plus général, comme dans toute hospitalisation. Il convient donc de souligner que les malades se trouvant librement en observation ou en traitement ne sont aucunement concernés par la désignation d'un administrateur général des biens.

Des membres de la Commission estiment que cette interprétation restrictive du texte est la seule possible, au point qu'il est superflu de la préciser.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

### Art. 6 à 8.

Ces articles ont été adoptés à l'unanimité sans discussion.

### Art. 9.

A la troisième ligne du texte français, il faut lire "des revenus" et non "du revenu".

Des observations ont été formulées au sujet de la rémunération de l'administrateur provisoire. Dans certains cas cette rémunération pourrait être trop élevée, surtout si les revenus du malade mental sont minimes, par exemple s'il s'agit de revenus provenant d'une activité dans un atelier protégé. Parfois même les 5 % seraient prélevés sur la partie du revenu du conjoint ayant épousé le malade mental sous le régime de la communauté.

Il est souligné que 5 % est vraiment le maximum absolu qui peut être fixé par le juge de paix. Celui-ci appréciera en équité, sur la base de toutes les informations disponibles, et fixera le pourcentage de la rémunération. Cela constitue une garantie. Il est à prévoir aussi normalement que le juge de paix exclura les revenus provenant d'activités dans un atelier protégé.

L'article 9 a été adopté à l'unanimité.

### Art. 10 à 15.

Ces articles ont été adoptés à l'unanimité.

## Art. 16.

Een lid stelt de vraag waarom er in dit artikel slechts sprake is van een waarborg in hoofde van de bijzonder voorlopige bewindvoerder en niet van de algemene voorlopige bewindvoerder.

In dit verband zij verwezen naar artikel 6. In dit artikel wordt bepaald op welke wijze de vrederechter die de algemene voorlopige bewindvoerder aanstelt, waarborgen kan eisen en hoe deze waarborgen kunnen gesteld worden.

Artikel 16 wordt eenparig aangenomen.

## Art. 17.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

## Art. 18.

Op dit artikel wordt door de Regering een amendement ingediend dat betrekking heeft op de registratie der akten.

De nieuwe tekst luidt als volgt :

Art. 18. - In artikel 162 van het koninklijk besluit n° 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij de wet van ..... , aangevuld als volgt: «en bij de wet betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestesgesteldheid geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die ze beheren »;

De tekst van het ontwerp verwijst naar artikel 161 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten. Dit artikel geeft een opsomming van de kosteloos geregistreerde akten, hetgeen deze niet vrijstelt van de materiele formaliteit der registratie.

Volgens artikel 162, 18°, van hetzelfde Wetboek, zijn de akten, vonnissen en arresten betreffende procedures met het oog op de vrijlating van een persoon geïnterneerd in een krankzinnigengesticht of inzake sequesteratie ten huize, thans reeds aan de formaliteit der registratie vrijgesteld en moeten dus niet worden aangeboden. Er is geen aanleiding om deze handelswijze te veranderen.

Volgens de oorspronkelijke tekst zouden de akten enkel kosteloos kunnen geregistreerd worden, terwijl gelijkaardige akten thans vrijgesteld zijn van de formaliteit der registratie.

Her amendement beoogt deze vrijstelling te behouden.

Her geamendeerde artikel 18 wordt eenparig aangenomen.

## Art. 19.

Bij dit artikel stelt de Regering voor :

1° de verwijzing «Artikel 59, 32° » te vervangen door «Artikel 59, 32° ».

2° de woorden «Wetboek van zegelrechten » te vervangen door «Wetboek der zegelrechten ».

Het aldus gewijzigd artikel wordt eenparig, op 1 onthouding na, aangenomen.

## III. - Stemming.

Her gehele gewijzigd ontwerp, zoals het hierna voorkomt, wordt eenparig aangenomen.

Het verslag wordt eveneens eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

A. BOURGEOIS.

De Voorzitter,

L. REMACLE.

## Art. 16.

Un membre a demandé pourquoi cet article prévoit que la garantie devrait être exigée de l'administrateur provisoire spécial et non de l'administrateur provisoire général.

A cet égard, il y a lieu de se référer à l'article 6. Cet article précise les modalités selon lesquelles le juge de paix qui désigne l'administrateur provisoire général peut exiger des garanties et la manière dont ces garanties peuvent être exigées.

L'article 16 a été adopté à l'unanimité.

## Art. 17.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

## Art. 18.

A cet article, le Gouvernement a présenté un amendement se rapportant à l'enregistrement des actes.

Le nouveau texte est libellé comme suit :

Art. 18. - A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par la loi du ..... , est complété par les mots « et par la loi relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental ».

Le texte du projet de loi se réfère à l'article 161 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe. Cet article énumère les actes qui sont enregistrés gratuitement, ce qui ne les dispense pas de la formalité matérielle de l'enregistrement.

Or, sur la base de l'article 162, 18°, du même Code, les actes, jugements et arrêts relatifs à la procédure en vue de la sortie d'une personne internée dans un établissement aliénés ou en matière de séquestration à domicile sont exemptés déjà actuellement de la formalité de l'enregistrement; ils ne doivent donc pas y être présentés. Il n'y a pas de raison de changer cette façon de procéder.

Selon le texte initial, les actes pourraient seulement être enregistrés gratuitement alors qu'actuellement ils sont exemptés de la formalité de l'enregistrement.

L'amendement tend à maintenir cette exemption.

L'article amendé a été adopté à l'unanimité.

## Art. 19.

A cet article, le Gouvernement a proposé :

10 de remplacer la référence « L'article 59, 32° » par « L'Article 59, 32° ».

20 de remplacer, dans le texte néerlandais, « Wetboek van zegelrechten » par « Wetboek der zegelrechten ».

L'article ainsi modifié a été adopté à l'unanimité moins une abstention.

## ID. - Vote.

L'ensemble du projet modifié, tel qu'il figure ci-après, a été adopté à l'unanimité.

Le rapport a été approuvé également à l'unanimité.

Le Rapporteur,

A. BOURGEOIS.

Le Président,

L. REMACLE.

## TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

## HOOFDSTUK I.

Werkingsfeer van de wet.

## Artikel 1.

Een voorlopig bewindvoerder kan worden toegevoegd aan hem die de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt, die niet onbekwaam is verklaard, aan wie geen voorlopig bewindvoerder is toegevoegd met toepassing van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek of die niet het statuut van verlengde minderjarigheid heeft verkregen en die wegens een, zij het tijdelijke verzwakking van zijn geesvermogen of een langdurige verzwakking van zijn lichaamsgeestdheid buiten staat is zijn goederen te beheren.

## HOOFDSTUK II.

De bijzondere voorlopige bewindvoerder.

## Art.2.

§ 1. — Aan de in artikel 1 bedoelde persoon kan, op eigen verzoek, op verzoek van zijn echtgenoot, van de persoon bij wie hij verblijft, van een van zijn bloedverwanten, aanverwanten of schuldeisers, van de behandelende geneesheer, dan wel op vordering van de procureur des Konings, een bijzonder voorlopig bewindvoerder worden roegevoegd door de vrederechrer van zijn woonplaats.

De rechter kan hiërmaatregel ambtshalve nemen, wanneer een ander persoon dan de zieke bij hem een verzoek heeft ingediend als bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken.

Bij her verzoek wordt een geneeskundige verklaring gevoegd die ten hoogste vijftien dagen oud is en bevestigt dat die persoon zich bevindt in een van de roesranden beschreven in artikel 1.

De vrederechrer wint alle dienstige inlichtingen in; hij kan een geneesheer aanwijzen, wiens opdracht hij omschrijft. Hij moet een geneeskundige verklaring vragen indien de verzoeker een schuldeiser van de zieke is en een dergelijke verklaring niet bij zijn verzoek heeft kunnen voegen.

Hij hoort de persoon op wie her verzoek berrekking heeft, diens echtgenoot, naaste bloedverwanten en ieder die hij geschikt acht om hem in te lichten.

§ 2. — Indien degene op wie het verzoek berrekking heeft, een lasthebber heeft aangesield voor het beheer van zijn goederen, die door de vrederechrer bekwaam wordt geacht de opdracht van voorlopig bewindvoerder te vervullen, kan de vrederechrer hem in die hoedanigheid aanwijzen.

In de andere gevallen wijst de vrederechrer de bijzondere voorlopige bewindvoerder aan, met inachtneming van de aard van het te beheren vermogen. Die aanwijzing maakt een eind aan de lastgeving door de zieke.

§ 3. — De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de redenen die van de voogdij vrijstellen, betreffende de onbekwaamheid van de voogd, de uitsluiting en de ontzetting van de voogdij en de voogdijrekeningen, alsmede de bepalingen van de wet van 16 november 1851 betreffende de door de voogd te verspreken waarborgen zijn toepasselijk op de bijzondere voorlopige bewindvoerder.

## TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

## CHAPITRE I.

Champ d'application de la loi.

## Article 1.

La personne qui a atteint l'âge de vingt et un ans, qui n'est ni interdite, ni pourvue d'un administrateur provisoire en application de l'article 1246 du Code judiciaire, ni placée sous statut de minorité prolongée et qui, en raison de l'altération même temporaire de ses facultés mentales ou de l'altération durable de sa condition physique, est hors d'état de gérer ses biens, peut être pourvue d'un administrateur provisoire.

## CHAPITRE II.

De l'administrateur provisoire spécial.

## Art.2.

§ 1. — A sa demande, à celle de son conjoint, de la personne chez qui elle réside, d'un de ses parents, alliés ou créanciers, du médecin traitant ou sur la réquisition du procureur du Roi, la personne visée à l'article 1 peut être pourvue d'un administrateur provisoire spécial par le juge de paix du lieu de son domicile.

Le juge peut prendre cette mesure d'office lorsqu'il est saisi par une autre personne que le malade de la requête prévue à l'article 3, § 1, de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux.

La demande est accompagnée d'un certificat médical, n'ayant pas plus de quinze jours de date, attestant que cette personne se trouve dans une des situations décrites à l'article premier.

Le juge de paix s'entoure de tous renseignements utiles; il peut désigner un médecin dont il détermine la mission. Il doit demander un certificat médical lorsque le requérant, créancier du malade, n'a pu joindre ce certificat à sa requête.

Il entend la personne faisant l'objet de la demande, son conjoint, ses proches parents et toute personne qu'il estime apte à le renseigner.

§ 2. — Si la personne faisant l'objet de la demande a institué un mandataire pour la gestion de ses biens et que le juge de paix l'estime capable de remplir la mission d'administrateur provisoire, il peut le désigner en cette qualité.

Dans les autres cas, le juge de paix désigne l'administrateur provisoire spécial, en tenant compte de la nature du patrimoine à gérer. Cette désignation met fin aux mandats conférés par le malade.

§ 3. — Les dispositions du Code civil sur les causes qui dispensent de la tutelle, sur les incapacités, les exclusions, les destitutions et les comptes des tuteurs, ainsi que celles de la loi du 16 novembre 1851, sur les garanties à fournir par eux sont applicables à l'administrateur provisoire spécial.

## Art. 3.

De bijzondere voorlopige bewindvoerder wordt aangewezen voor een termijn van drie jaar. Die termijn kan worden vernieuwd, met name op verzoek van de bewindvoerder.

De vrederechter kan aan de opdracht van de bijzondere voorlopige bewindvoerder een eind maken op verzoek van degene wiens goederen hij beheert, van diens echtgenoot, van de persoon bij wie hij verblijft, van een bloed- of aanverwant of van de procureur des Konings.

De opdracht van de bijzondere voorlopige bewindvoerder eindigt van rechtswege wanneer degene wiens goederen hij beheert, onbekwaam verklaard wordt, wanneer hem een voorlopig bewindvoerder wordt toegevoegd krachtens artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek of wanneer de zieke het statuut van verlengde minderjarigheid heeft verkregen.

## Art. 4.

De regels betreffende de berekening en de openbaarmaking van de beslissingen inzake onbekwaamverklaring, bepaald in de artikelen 1250 en 1253 van het Gerechtelijk Wetboek, vinden toepassing op de beslissing tot aanwijzing van een bijzondere voorlopige bewindvoerder.

In geval van aanwijzing van ambtsweg door de rechter of op verzoek van de zieke dan wel op vordering van de procureur des Konings wordt van de beslissing evenwel kennis gegeven door de griffier.

## HOOFDSTUK III.

## De algemene voorlopige bewindvoerder.

## An. S.

§ 1. - Hij die verantwoordelijk is voor het beheer van een psychiatrische dienst is gehouden, bij verzoekschrift gericht aan de vrederechter van de plaats waar de dienst gevestigd is, de aanwijzing te vragen van een algemene voorlopige bewindvoerder die van rechtswege zijn bediening uitoefent ten aanzien van hen die in de dienst worden gehouden en niet voorzien zijn van een bijzondere voorlopige bewindvoerder. Hij moet eveneens een algemene voorlopige bewindvoerder doen aanwijzen ter vervanging van degene die voorgoed of tijdelijk in de onmogelijkheid verkeert zijn raak te vervullen.

De algemene voorlopige bewindvoerder is bevoegd de dringende maatregelen van beheer te nemen die vereist zijn voor de vrijwaring van de belangen van de zieken die ter observatie in de dienst zijn opgenomen en zelf niet de nodige maatregelen hebben genomen.

De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de redenen die van de voogdij vrijstellen, betreffende de onbekwaamheid van de voogd, de uitsluiting en de ontzetting van de voogdij en de voogdijrekeningen zijn toepasselijk op de algemene voorlopige bewindvoerder.

§ 2. - Tot algemene voorlopige bewindvoerder kunnen niet worden benoemd de eigenaar of de personen die deelnemen aan de administratie, de leiding of het beheer van de psychiatrische dienst en van het ziekenhuis waartoe de dienst evenwel behoort.

## Art. 6.

Bij de benoeming van een algemeen voorlopige bewindvoerder beslist de vrederechter op welke tijdstippen van het

## Art. 3.

L'administrateur provisoire spécial est désigné pour un terme de trois ans. Ce terme peut être renouvelé, notamment à la demande de l'administrateur.

Le juge de paix peut mettre fin à la mission de l'administrateur provisoire spécial à la requête de la personne dont il gère les biens, de son conjoint, de la personne chez qui elle réside, d'un parent, d'un allié ou du procureur du Roi.

La mission de l'administrateur provisoire spécial cesse de plein droit en cas d'interdiction de la personne dont il gère les biens, de désignation d'un administrateur provisoire en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire ou de son placement sous statut de minorité prolongée.

## Art. 4.

Les règles relatives à la signification et à la publicité des décisions en matière d'interdiction, prévues aux articles 1250 et 1253 du Code judiciaire, sont applicables à la décision de désignation d'un administrateur provisoire spécial.

Toutefois, en cas de désignation d'office par le juge ou à la demande du malade ou sur réquisition du procureur du Roi, la décision sera notifiée par le greffier.

## CHAPITRE III.

## De l'administrateur provisoire général.

## Art. S.

§ 1<sup>er</sup>. - Le responsable de la gestion d'un service psychiatrique est tenu de demander, par requête adressée au juge de paix du lieu de la situation du service, la désignation d'un administrateur provisoire général qui exercera de plein droit ses fonctions à l'égard des personnes maintenues dans le service et qui ne seraient pas pourvues d'un administrateur provisoire spécial. Il doit de même faire désigner un administrateur provisoire général en remplacement de celui qui serait définitivement ou temporairement dans l'impossibilité de s'acquitter de ses fonctions.

L'administrateur provisoire général est compétent pour prendre les mesures d'administration urgentes requises pour la préservation des intérêts des malades mis en observation dans le service et qui n'auraient pas pris eux-mêmes les mesures nécessaires.

Les dispositions du Code civil sur les causes qui dispensent de la tutelle, sur les incapacités, les exclusions, les destitutions et les comptes des tuteurs sont applicables à l'administrateur provisoire général.

§ 2. - Ne peuvent être nommés administrateur provisoire général, le propriétaire ou les personnes participant à l'administration, à la direction ou à la gestion du service psychiatrique, ainsi que de l'hôpital dans lequel ce service est éventuellement incorporé.

## Art. 6.

Le juge de paix en désignant un administrateur provisoire général décide à quelles dates de l'année celui-ci sera

jaar deze gehouden is hem een sraat van zijn beheer over te leggen. Hij kan bovendien, indien daartoe grond bestaat, van de algemene voorlopige bewindvoerder waarborgen eisen, hetzij bij zijn benoeming, hetzij gedurende de uitoefening van zijn bediening. Met instemming van de vrederechter kunnen die waarborgen worden verstrekt door de eigenaar of door degene die verantwoordelijk is voor het beheer van de dienst waarbij de voorlopige bewindvoerder zijn bediening uitoefent.

#### Art. 7.

De taak van de algemene voorlopige bewindvoerder neemt een einde na verloop van drie jaren. Die termijn kan worden vernieuwd, zelfs op verzoek van de belanghebbende.

De bevoegdheid van de algemene voorlopige bewindvoerder neemt van rechtswege ten aanzien van een zieke een einde, zodra de opheffing van de te zijnen opzichte genomen opnemingsmaatregel definitief is geworden.

Zij neemt eveneens een einde wanneer de zieke onbekwaam verklaard wordt, het statuut van verlengde minderjarigheid heeft verkregen of wanneer hem een voorlopige bewindvoerder toegevoegd is overeenkomstig artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek of artikel 2 van deze wet.

### HOOFDSTUK IV.

#### Gemeenschappelijke bepalingen.

#### An.8.

De voorlopige bewindvoerder int de schuldvorderingen en betaalt de schulden. Binnen de perken van de inkomsten van de persoon wiens goederen hij beheert, betaalt de bewindvoerder de kosten van onderhoud en behandeling die ten laste van de zieke zijn gebracht en blijven, en stelt hij ter beschikking van de zieke de bedragen die hij nodig acht voor de verbetering van zijn lot, een en ander onverminderd hergeen bij wet en verordening bepaald is omtrent de vergoeding van de kosten van onderhoud van de zieken.

De voorlopige bewindvoerder sluit de huurovereenkomsten waarvan de duur, behoudens de bepalingen betreffende pacht en handelshuur, drie jaar niet mag te boven gaan; hij verregenevoordigt de persoon wiens goederen hij beheert, in rechte als verweerden, hij verregenevoordigt hem in de verkopen en verdelingen bepaald in de artikelen 1187, 1206 en 1225 van het Gerechtelijk Wetboek; hij kan, met bijzondere machtiging van de vrederechter van de woonplaats van die persoon, zijn roerende goederen verkopen en hem in rechte als eiser vertegenwoordigen; ten slotte kan hij, onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 457, 458 en 461 van het Burgerlijk Wetboek en 1186 van het Gerechtelijk Wetboek, een nalatenschap verwerpen, een lening aangaan en een hypotheek toestaan om schulden te betalen en onroerende goederen vervreemden welke uitsluitend aan die persoon toebehoren.

Indien het beheer van de goederen van die persoon zulks vergt, kan de bevoegdheid van de voorlopige bewindvoerder, op diens verzoek aan de vrederechter, worden uitgebreid tot andere daden van beschikking die in het vonnis nader worden bepaald.

#### An.9.

De vrederechter kent aan de voorlopige bewindvoerder, bij een met redenen omklede beslissing, een bezoldiging toe

tenu de lui soumettre des états de situation de sa gestion. Il peut en outre, s'il y a lieu, exiger de l'administrateur provisoire général des garanties, soit au moment de la désignation, soit en cours de la fonction. Avec l'accord du juge de paix, ces garanties pourront être fournies par le propriétaire ou le responsable de la gestion du service auprès duquel l'administrateur provisoire exerce ses fonctions.

#### Art. 7.

Les fonctions de l'administrateur provisoire général prennent fin à l'expiration d'un terme de trois ans. Ce terme peut être renouvelé, même à la demande de l'intéressé.

Les pouvoirs conférés à l'administrateur provisoire cessent de plein droit à l'égard d'un malade, dès que la levée de la mesure de maintien prise à son égard sera devenue définitive.

Ils cessent également si le malade est déclaré interdit, placé sous statut de minorité prolongée ou pourvu d'un administrateur provisoire en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire ou de l'article 2 de la présente loi.

### CHAPITRE IV.

#### Dispositions communes.

#### Art. 8.

L'administrateur provisoire procède au recouvrement des créances et à l'acquittement des dettes. Dans les limites des revenus de la personne dont il gère les biens, l'administrateur règle les frais d'entretien et de traitement mis et demeurant à la charge du malade et met à la disposition de celui-ci les sommes qu'il juge nécessaires à l'amélioration de son sort, le tout sans préjudice des dispositions légales et réglementaires relatives à la prise en charge des frais d'entretien des malades.

L'administrateur provisoire passe les baux qui ne pourront, sous réserve des dispositions concernant les baux à ferme et les baux commerciaux, excéder trois ans; il représente en justice comme défendeur la personne dont il gère les biens; il la représente dans les ventes et partages prévus aux articles 1187, 1206 et 1225 du Code judiciaire; en vertu d'une autorisation spéciale du juge de paix du domicile de cette personne, il peut vendre ses biens meubles, la représenter en justice comme demandeur; il peut enfin aux conditions prescrites par les articles 457, 458 et 461 du Code civil et 1186 du Code judiciaire, répudier une succession, emprunter et consentir hypothèque pour payer des dettes et aliéner des immeubles appartenant exclusivement à cette personne.

Si la gestion des biens de cette personne l'exige, les pouvoirs de l'administrateur provisoire peuvent, sur requête adressée par lui au juge de paix, être étendus à d'autres actes de disposition que le jugement précise.

#### Art.9.

Par décision motivée, le juge de paix alloue à l'administrateur provisoire une rémunération dont le montant ne peut

waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan 5 % van de inkomsten van de persoon wiens goederen hij beheert.

Hij kan hem bovendien, na overlegging van met redenen omklede staten, honoraria toekennen in verhouding tot de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen.

#### Art. 10.

De persoon waarvan de goederen door een algemene of bijzondere voorlopige bewindvoerder worden beheerd, wordt, behoudens tegenbewijs, geacht in de onmogelijkheid te verkeren zijn wil te kennen te geven.

De medecontractant van die persoon kan evenwel een gebrek in diens toestemming of her ontbreken van die roesternning niet inroepen.

#### Art. 11.

De vordering tot nietigverklaring op grond van het voorgaande artikel verjaart door verloop van vijf jaren met ingang van her tijdstip van de handeling.

Dezelfde verjaringstermijn geldt voor de vordering tot nietigverklaring van de handelingen die iemand heeft verricht voor de tijd dat hem een bijzondere voorlopige bewindvoerder werd roegevoegd of dat hij in een psychiatrische dienst werd gehouden.

De belanghebbende of zijn erfgenaam kunnen echter ook na verloop van die termijn vergoeding van geleden schade vorderen van een medecontractant die te kwader trouw was.

#### Art. 12.

Berekeningen en kennisgevingen aan personen aan wie een bewindvoerder is roegevoegd, worden gedaan aan de laarsrgenoemde aan zijn woonplaats of aan zijn verblijfplaats.

De kennisgevingen voorgesehreven in de wer op de bescherming van de persoon van de geesreszieken evenals de berekeningen en kennisgevingen in verband met vorderingen betreffende de staat van de personen worden echter ook gedaan aan de persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder is roegevoegd.

#### Art. 13.

De Koning bepaalt de maatregelen van openbaarheid die in het belang van derden moeten worden genomen.

#### Art. 14.

In afwijking van de artikelen 1026 en 1027 van her Gerechtelijk Wetboek mogen de in deze wet bedoelde verzoekschriften door de verzoeker worden ondertekend en ingediend.

### HOOFDSTUK V.

#### Wijzigingsbepalingen.

#### Art. 15.

In artikel 838 van her Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, worden de woorden « in een

dépasser 5 % des revenus de la personne dont il gère les biens.

Il peut en outre, sur présentation d'états motivés, lui allouer des honoraires en fonction des devoirs exceptionnels accomplis.

#### Art. 10.

La personne dont les biens sont gérés par un administrateur provisoire général ou spécial est, sauf preuve contraire, réputée se trouver dans l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

Le cocontractant de cette personne ne peut toutefois invoquer le vice ou le défaut de consentement de celle-ci.

#### Art. 11.

L'action en nullité fondée sur l'article précédent se prescrit par cinq ans, à compter de la date de l'acte.

Le même délai de prescription s'applique à l'action en nullité des actes passés par une personne avant qu'elle ne soit pourvue d'un administrateur provisoire spécial ou maintenue dans un service psychiatrique.

Toutefois, nonobstant l'expiration de ce délai, l'intéressé ou ses héritiers pourront réclamer au cocontractant de mauvaise foi, des dommages et intérêts à raison du préjudice subi.

#### Art. 12.

Les significations et notifications à faire aux personnes pourvues d'un administrateur sont faites à ce dernier à son domicile ou à sa résidence.

Toutefois, seront également faites à la personne pourvue d'un administrateur provisoire les notifications prévues par la loi sur la protection de la personne des malades mentaux: ainsi que les significations et notifications que réclame toute action concernant l'état des personnes.

#### Art. 13.

Le Roi décrète les mesures de publicité à prendre dans l'intérêt des tiers.

#### Art. 14.

Par dérogation aux articles 1026 et 1027 du Code judiciaire, les requêtes écrites visées par la présente loi peuvent être signées et présentées par le requérant.

### CHAPITRE V.

#### Dispositions modificatives.

#### Art. 15.

A l'article 838 du Code civil, modifié par la loi du 10 octobre 1967, les mots « aliénés colloqués ou séquestrés »

gesticht geplaatste of ten huize afgezonderde krankzinnigen » vervangen door de woorden « personen aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd »;

#### Art. 16.

In artikel 47 van de wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheken worden de woorden « die van in een krankzinnigengesticht geplaatste personen, op de goederen van hun voorlopige bewindvoerder » vervangen door de woorden « die van de geesteszieken aan wien een bijzondere voorlopige bewindvoerder is toegevoegd, op de goederen van deze laatste ».

#### Art. 17.

1. Artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt : « 16° over elk verzoek dat tot hem is gericht met toepassing van de wet betreffende de bescherming van de goederen van personen die geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn deze te beheren wegens hun lichaams- of geestestoestand ».

2. In artikel 598, 1a, van hetzelfde Wetboek worden de woorden " van personen die wegens krankzinnigheid in een krankzinnigengeslacht geplaatst of ten huize afgezonderd zijn " vervangen door de woorden « van personen aan wie een voorlopig bewindvoerder is roegevoegd ».

3. In artikel 628 van hetzelfde Wetboek wordt een 3°bis ingevoegd, luidende : « 3°bis : de rechter van de woonplaats van de persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder is roegevoegd, wanneer het gaat om vorderingen als bedoeld in artikel 8 van de wet betreffende de bescherming van de goederen van personen die geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn deze te beheren wegens hun lichaams- of geestestoestand ».

4. In artikel 764, 2°, van hetzelfde Wetboek worden de woorden " van een krankzinnige die in een krankzinnigengesticht is geplaatst of ten huize afgezonderd » vervangen door de woorden « van een persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd ».

5. In artikel 1150, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « is eiser in een krankzinnigengesticht geplaatst, ten huize afgezonderd, of geïnterneerd, doch niet onbekwaam verklaard, dan wordt het verzoekschrift ingediend door zijn voorlopige bewindvoerder » vervangen door de woorden « is de eiser een persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd, dan wordt het verzoekschrift door deze laatste ingediend ».

6. In artikel 1186, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « minderjarigen, onbekwaamverklaarden of aan krankzinnigen die in een krankzinnigengesticht zijn geplaatst of ten huize afgezonderd » vervangen door de woorden « minderjarigen of onbekwaamverklaarden ».

7. In artikel 1187, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « krankzinnigen die in een krankzinnigengesticht geplaatst of ten huize afgezonderd zijn » vervangen door de woorden « personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd ».

8. In artikel 1225 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « krankzinnigen die in een krankzinnigengeslacht geplaatst of ten huize afgezonderd zijn » vervangen door de woorden « personen aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd ».

sont remplacés par les mots « personnes pourvues d'un administrateur provisoire »,

#### Art. 16.

A l'article 47 de la loi du 16 décembre 1851 sur la revision du régime hypothécaire, les mots « ceux des personnes placées dans des établissements d'aliénés, sur les biens de leur administration provisoire » sont remplacés par les mots « ceux des malades mentaux pourvus d'un administrateur provisoire spécial, sur les biens de ce dernier ».

#### Art. 17.

1. L'article 594, 16°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante : « 16° sur toute requête qui lui est adressée en application de la loi relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental ».

2. A l'article 598, 1°, du même Code, les mots « des personnes qui, atteintes d'aliénation mentale, sont colloquées dans un établissement d'aliénés ou séquestrées à domicile » sont remplacés par les mots « des personnes pourvues d'un administrateur provisoire »;

3. Il est inséré à l'article 628 du même Code un 3°bis libellé comme suit : « 3°bis : le juge du domicile de la personne pourvue d'un administrateur provisoire, lorsqu'il s'agit des demandes prévues à l'article 8 de la loi relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental ».

4. A l'article 764, 2°, du même Code, les mots « d'une personne atteinte d'aliénation mentale et colloquée dans un établissement d'aliénés ou séquestrée à domicile » sont remplacés par les mots « d'une personne pourvue d'un administrateur provisoire ».

5. A l'article 1150, alinéa 2, du même Code, les mots « si le requérant est colloqué dans un établissement d'aliénés, séquestré à domicile ou interné, sans être interdit, la requête est introduite par son administrateur provisoire » sont remplacés par les mots « si le requérant est une personne pourvue d'un administrateur provisoire, la requête est introduite par ce dernier ».

6. A l'article 1186, premier alinéa, du même Code, les mots « à des mineurs, à des interdits ou à des personnes atteintes d'aliénation mentale et colloquées dans un établissement d'aliénés ou séquestrées à domicile » sont remplacés par les mots « à des mineurs ou à des interdits ».

7. A l'article 1187, premier alinéa, du même Code, les mots « des personnes atteintes d'aliénation mentale et colloquées dans un établissement d'aliénés ou séquestrées à domicile » sont remplacés par les mots « des personnes pourvues d'un administrateur provisoire »;

8. A l'article 1225 du même Code, les mots « des personnes atteintes d'aliénation mentale et colloquées dans un établissement d'aliénés ou séquestrées à domicile » sont remplacés par les mots « des personnes pourvues d'un administrateur provisoire ».

## Art.18.

In artikel 162 van het koninklijk besluit n° 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij de wet van , aangevuld als volgt : « en bij de wer betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren ».

## Art.19.

Artikel 59°, 32°, van het Wetboek der zegelrechten, gewijzigd bij de wet van betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken, wordt aangevuld als volgt : 'en door de wet betreffende de bescherming van de goederen van personen die geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn deze te beheren wegens hun lichaams- of geestestoestand'.

## HOOFDSTUK VI.

## Slotbepalingen.

## Art.20.

Hoofdstuk VI van de wet van 18 juni 1850 op de regeling voor de krankzinnigen, gewijzigd bij de wet van 7 april 1964 en 7 mei 1973, wordt opgeheven.

## An.21.

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning.

## Art. 18.

A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par la loi du , est complété par les mots « et par la loi relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental ».

## An.19.

L'article 59°, 32°, du Code des droits de timbre, modifié par la loi du relative à la protection de la personne des malades mentaux est complété par : « et par la loi relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental ».

## CHAPITRE VI.

## Dispositions finales.

## Art.20.

Le chapitre VII de la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973, est abrogé.

## An.21.

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi.